

USTAWA

z dnia 28 listopada 2003 r.

o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa określa zadania oraz właściwość jednostek organizacyjnych i organów, w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, dotyczące:

- 1) uzyskiwania rent strukturalnych,
- 2) wspierania działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania,
- 3) wspierania przedsięwzięć rolno-środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt.
- 4) zalesiania gruntów rolnych,
- 5) wspierania gospodarstw niskotowarowych,
- 6) dostosowania gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej,
- 7) wspierania grup producentów rolnych,
- 8) pomocy technicznej dla jednostek organizacyjnych i organów realizujących zadania związane z rozwojem obszarów wiejskich,
- 9) (uchylony)

- określonych przepisami Unii Europejskiej²⁾ oraz postanowieniami Traktatu między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecją, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczącego przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej, podpisanego w dniu 16 kwietnia 2003 r. w Atenach.

2. Warunki i tryb udzielania pomocy w zakresie uzupełnienia płatności bezpośrednich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej są realizowane na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: finansów publicznych, rozwoju regionalnego, pracy i środowiska, opracowuje projekt planu rozwoju obszarów wiejskich, określony w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1, zwanego dalej "planem", po zasięgnięciu opinii sejmików województw i izb rolniczych, a także związków zawodowych rolników indywidualnych i społeczno-zawodowych organizacji rolników o ogólnokrajowym zakresie działania oraz Krajowej Izby Gospodarczej.

2. Projekt planu zatwierdza Rada Ministrów.

3. Rada Ministrów zatwierdza projekt planu najpóźniej do dnia 15 marca 2004 r.

Art. 3. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi:

- 1) pełni rolę organu zarządzającego w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej;
- 2) przekazuje Komisji Europejskiej zatwierdzony przez Radę Ministrów projekt planu;
- 3) w trybie przepisów o zamówieniach publicznych wyłania jednostkę organizacyjną uprawnioną do dokonywania ocen planu i przekazuje Komisji Europejskiej raporty z tych ocen.

2. Po przyjęciu planu przez Komisję Europejską:

- 1) Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania, wstrzymywania, zawieszania, zwracania i zmniejszania pomocy finansowej na działania objęte planem, a także przestrzenny zasięg wdrażania tych działań, mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji planu i ustalenia dokonane z Komisją Europejską;
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju wsi ogłasza plan, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 4. Przepisy art. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu.

Art. 5. 1. Zadania związane z udzielaniem pomocy finansowej w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich, zwanej dalej "pomocą", realizuje agencja płatnicza akredytowana na podstawie przepisów o uruchamianiu środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, wskazana w planie, zwana dalej "Agencją".

1a. Pomoc jest udzielana na wniosek producenta rolnego, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, lub grupy producentów rolnych, a w przypadku pomocy, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 8, na wniosek jednostki organizacyjnej lub organu realizującego zadania związane z rozwojem obszarów wiejskich.

2. Pomoc, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1-7, jest udzielana, wstrzymywana, zawieszana lub zmniejszana w drodze decyzji administracyjnej kierownika jednostki organizacyjnej Agencji, a pomoc, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 8 - na podstawie umowy cywilnoprawnej.

3. Decyzje administracyjne w zakresie przyznawania rent strukturalnych wydaje Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w przypadku, gdy przekazano mu funkcje agencji płatniczej w zakresie przyznawania i wypłaty rent strukturalnych.

3a. **[1] Pomoc jest udzielana do wysokości limitu stanowiącego równowartość w złotych kwoty w euro określonej w planie na poszczególne działania, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2008 r.**

4. Organy administracji rządowej i samorządowej współpracują z Agencją przy realizacji zadań związanych z udzielaniem pomocy finansowej.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organy, o których mowa w ust. 4, obowiązane do współpracy oraz tryb i zakres tej współpracy, mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji planu.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o pomoc na działania określone w art. 1 ust. 1, oraz zawartość planów do działań określonych w art. 1 ust. 1 pkt 3 i 4, mając na względzie ujednolicenie informacji zawartych we wnioskach oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem pomocy.

Art. 6. 1. Na wniosek właściciela gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, który ubiega się o przyznanie renty strukturalnej, lub na wniosek jego małżonka Agencja Nieruchomości Rolnych:

1) pośredniczy w sprzedaży lub wydzierżawianiu wskazanej nieruchomości lub

2) przejmuje nieodpłatnie, w drodze decyzji Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych, wskazaną we wniosku nieruchomość na własność Skarbu Państwa.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio tryb postępowania dotyczący stwierdzenia niemożliwości sprzedaży nieruchomości oraz przejmowania nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa określony w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Art. 7. 1. Agencja przeprowadza kontrole udzielenia i wykorzystania pomocy w zakresie zgodności z prawem i ustaleniami planu zgodnie z przyjętym planem kontroli.

1a. Prezes Agencji może powierzyć przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ust. 1, innym jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi.

2. Przed rozpoczęciem kontroli osoba upoważniona do jej przeprowadzenia jest obowiązana okazać imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

3. Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydaje organ Agencji.

4. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

1) wstępu na grunty i do obiektów związanych z działalnością, której dotyczy pomoc;

- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kserokopii oraz zabezpieczania tych dokumentów;
- 4) sporządzania dokumentacji fotograficznej z przeprowadzonej kontroli;
- 5) pobierania próbek do badań.

5. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokołów.

6. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany.

7. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole stosownej adnotacji o odmowie podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w upoważnieniu;

2) warunki organizacyjne, techniczne i kadrowe, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzanie kontroli, mając na względzie zapewnienie wykonywania ich w jednolity sposób na obszarze całego kraju.

Art. 8. 1. Agencja pozyskuje, gromadzi i opracowuje dane niezbędne do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji planu i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, na podstawie danych przekazanych przez Agencję, sporządza i przedstawia Komisji Europejskiej roczne sprawozdania z realizacji planu z poprzedniego roku kalendarzowego.

Art. 9. 1. Ośrodki doradztwa rolniczego i Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich są obowiązane do informowania o warunkach i trybie udzielania pomocy, prowadzenia szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte planem, i doradzania w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być również realizowane przez podmioty inne niż wskazane w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, warunki, sposób i tryb prowadzenia szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte planem, oraz doradzania w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy, mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji planu.

Art. 10. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.³⁾) w art. 16 w ust. 1 w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

"3) osoba pobierająca rentę strukturalną współfinansowaną ze środków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,

4) małżonek osoby, o której mowa w pkt 3, jeżeli renta strukturalna współfinansowana ze środków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej wypłacana jest wraz z dodatkiem na tego małżonka."

Art. 11. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

"7. Starosta właściwy ze względu na położenie gruntu objętego zalesieniem dokonuje oceny udatności upraw w czwartym lub piątym roku od zalesienia gruntu rolnego oraz przekwalifikuje z urzędu grunt rolny na grunt leśny, jeżeli zalesienia gruntu dokonano na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

8. Starosta może powierzyć, w drodze porozumienia, dokonanie oceny udatności upraw nadleśniczemu."

2) w art. 35:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) doradztwo w zakresie zalesiania i gospodarki leśnej,"

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

"5. Nadleśniczy, na wniosek właściciela gruntu przeznaczonego do zalesienia, sporządza plan zalesienia i potwierdza wykonanie zalesienia, w przypadku zalesienia objętego przepisami o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej."

3) w art. 54 w pkt 6 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

"7) na sporządzanie planów zalesienia, o których mowa w art. 35 ust. 5."

Art. 12. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983) uchyla się art. 18-22.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. Nr 52, poz. 539) art. 26 otrzymuje brzmienie:

"Art. 26. Ostateczny termin składania wniosków o przyznanie renty strukturalnej upływa z dniem 31 grudnia 2003 r."

Art. 14. 1. Grupy producentów rolnych, które zostały wpisane do rejestru grup do dnia 30 kwietnia 2004 r. na podstawie przepisów, o których mowa w art. 12, otrzymują pomoc finansową na dotychczasowych zasadach.

2. Do miesięcznego ekwiwalentu za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie uprawy leśnej, przyznanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 15, stosuje się zasady dotychczasowe.

3. Do spraw w zakresie wyrażenia zgody na przeznaczenie gruntu rolnego do zalesienia objętych przepisami ustawy, o której mowa w art. 15, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14a. 1. W 2004 r. rozporządzenie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1, może być wydane po przyjęciu projektu planu przez Komisję Europejską.

2. W 2004 r. wnioski o udzielenie pomocy w zakresie wspierania działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania mogą być składane w terminie od dnia 15 kwietnia do dnia 15 czerwca.

3. W 2004 r. wnioski, o których mowa w ust. 2, złożone po dniu 15 czerwca 2004 r., lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2004 r., uznaje się za złożone z zachowaniem terminu.

Art. 15. Traci moc ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. Nr 73, poz. 764 oraz z 2003 r. Nr 46, poz. 392).

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem:

1) art. 2-4, art. 13, art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 15, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;

2) art. 1 ust. 2, art. 5 ust. 6, art. 7 ust. 8 i art. 14a ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 15 marca 2004 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, z dnia 28 września 1991 r. o lasach, z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie.

²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 445/2002 z dnia 26 lutego 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 45, poz. 531, z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 228, poz. 2255.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 145, poz. 1623, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 113, poz. 984 i Nr 200, poz. 1682 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i 721 i Nr 162, poz. 1568 i Nr 203, poz. 1966.

